

Súd: Okresný súd Námestovo
Spisová značka: 4C/50/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5818202475
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 11. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Vanda Mikulášová
ECLI: ECLI:SK:OSNO:2021:5818202475.8

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Námestovo, sudkyňou Mgr. Vandou Mikulášovou, v spore žalobcu: A. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom S. XXX, XXX XX S., právne zastúpený: JUDr. Ľubomír Kuboš, advokát so sídlom Bernolákova 18, 028 01 Trstená, proti žalovaným: 1/ A. M., nar. XX.XX.XXXX, bytom Z. XXX, XXX XX R., 2/ Z. E., rod. M., nar. XX.XX.XXXX, bytom Ž. XXX, XXX XX R., žalovaní 1/, 2/ právne zastúpení: JUDr. Mária Vevurková, advokátka so sídlom Mieru 312, 029 01 Námestovo, vo veci návrhu o určenie neplatnosti darovacej zmluvy, takto

rozhodol:

I. Súd žalobu z a m i e t a.

II. Žalobca je p o v i n n ý zaplatiť žalovaným 1/, 2/ náhradu trov konania v pomere 100%, o výške ktorej bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca žalobou podanou súdu dňa 17.12.2018 žiadal, aby súd určil, že darovacia zmluva uzavretá medzi žalovanou 2/ a žalovaným 1/, na základe ktorej bol povolený vklad vlastníckeho práva rozhodnutím Okresného úradu Tvrdošín, katastrálny odbor č. V 1415/2015 zo dňa 14.12.2015-2757/15 k nehnuteľnosti a to k stavbe - rodinný dom, súpisné číslo XXX, s príslušenstvom, postavený na pozemku parc. č. C-KN XXX, zapísaný v katastri nehnuteľností na LV č. XXXX, Okresný úrad Tvrdošín, katastrálny odbor, okres Tvrdošín, obec Tvrdošín, k.ú. E. D., v prospech žalovaného 1/, je neplatná.

2. Žalobou odôvodnil tým, že so žalovanou 2/ uzavrel dňa 07.09.2002 manželstvo, ktoré bolo rozsudkom Okresného súdu Námestovo sp. zn. 6P/112/2015 zo dňa 14.03.2017 rozvedené.

3. Podľa § 148 ods. 1 Zákona Občianskeho zákonníka zánikom manželstva zanikne i bezpodielové spoluvlastníctvo manželov. V zmysle uvedeného právoplatnosťou rozsudku Okresného súdu Námestovo sp. zn. 6P/112/2015 zo dňa 14.03.2017 zaniklo manželstvo žalobcu so žalovanou 2/ a tým v zmysle § 148 ods. 1 Občianskeho zákonníka aj bezpodielové spoluvlastníctvo manželov.

4. Podľa § 143 Občianskeho zákonníka je v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov všetko, čo môže byť predmetom vlastníctva a čo nadobudol niektorý z manželov za trvania manželstva, s výnimkou vecí získaných dedičstvom alebo darom, ako aj vecí, ktoré podľa svojej povahy slúžia osobnej potrebe alebo výkonu povolania len jedného z manželov, a vecí vydaných v rámci predpisov o reštitúcii majetku jednému z manželov, ktorý mal vydanú vec vo vlastníctve pred uzavretím manželstva alebo ktorému bola vec vydaná ako právnenému nástupcovi pôvodného vlastníka. Do bezpodielového spoluvlastníctva manželov žalobcu a žalovanej 2/ patria aj spoločné investície vynaložené na rekonštrukciu stavby - rodinný dom, súpisné číslo XXX, s príslušenstvom, postavený na pozemku parc. č. C-KN XXX, zapísaný v katastri nehnuteľností na LV č. XXXX, Okresný úrad Tvrdošín, katastrálny odbor, okres Tvrdošín,

obec Tvrdošín, k.ú. E. D., ktorý v čase vynaloženia investícií na rekonštrukciu stavby bol vo vlastníctve žalovanej. Počas trvania manželstva žalobcu a žalovanej 2/, žalovaná 2/ v právnom postavení darcu darovacou zmluvou, na základe ktorej bol povolený vklad vlastníckeho práva rozhodnutím Okresného úradu Tvrdošín, katastrálny odbor č. V 1415/2015 zo dňa 14.12.2015-2757/15 (ďalej len "Darovacia zmluva"), previedla vlastníctvo k nehnuteľnosti a to k stavbe - rodinný dom, súpisné číslo XXX, s príslušenstvom, postavený na pozemku parc. č. C-KN XXX, k.ú. E. D., na žalovaného 1/ v právnom postavení obdarovaného.

5. Podľa § 145 ods. 1 Občianskeho zákonníka, bežné veci týkajúce sa spoločných vecí môže vybavovať každý z manželov. V ostatných veciach je potrebný súhlas oboch manželov; inak je právny úkon neplatný. V zmysle citovaného ustanovenia mala žalovaná 2/ povinnosť vyžiadať si od druhého manžela, t.j. od žalobcu, súhlas s prevodom nehnuteľnosti a to stavby - rodinný dom súpisné číslo XXX, s príslušenstvom, postavený na pozemku parc. č. C-KN XXX, k.ú. E. D., na žalovaného 1/, keďže prevod nehnuteľnosti a to stavby - rodinný dom súpisné číslo XXX, s príslušenstvom, na žalovaného 1/ na základe darovacej zmluvy, na základe ktorej bol povolený vklad vlastníckeho práva rozhodnutím Okresného úradu Tvrdošín, katastrálny odbor č. V 1415/2015 zo dňa 14.12.2015-2757/15 v prospech žalovaného 1/, nie je bežnou vecou a na takýto prevod sa vyžaduje súhlas druhého manžela, t.j. súhlas žalobcu, ktorý na takýto prevod súhlas nedal.

6. Podľa § 40a Občianskeho zákonníka, ak ide o dôvod neplatnosti právneho úkonu podľa ustanovení § 49a, 140, § 145 ods. 1, § 479, § 589, § 701 ods. 1 a § 741b ods. 2, považuje sa právny úkon za platný, pokiaľ sa ten, kto je takým úkonom dotknutý, neplatnosti právneho úkonu nedovolá. Neplatnosti sa nemôže dovolávať ten, kto ju sám spôsobil. To isté platí, ak právny úkon nebol urobený vo forme, ktorú vyžaduje dohoda účastníkov (§ 40). Ak je právny úkon v rozpore so všeobecne záväzným právnym predpisom o cenách, je neplatný iba v rozsahu, v ktorom odporuje tomuto predpisu, ak sa ten, kto je takým úkonom dotknutý, neplatnosti dovolá.

7. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti sa žalobca voči žalovanému 1/ a žalovanej 2/ v zmysle § 40a v spojení s § 145 ods. 1 Občianskeho zákonníka prostredníctvom svojho právneho zástupcu dovolal neplatnosti darovacej zmluvy, na základe ktorej bol povolený vklad vlastníckeho práva rozhodnutím Okresného úradu Tvrdošín, katastrálny odbor č. V 1415/2015 zo dňa 14.12.2015-2757/15 v prospech žalovaného 1/.

8. Žalovaná 2/ na základe darovacej zmluvy, na základe ktorej bol povolený vklad vlastníckeho práva rozhodnutím Okresného úradu Tvrdošín, katastrálny odbor č. V 1415/2015 zo dňa 14.12.2015-2757/15 darovala nehnuteľnosť a to stavbu - rodinný dom súpisné číslo XXX, s príslušenstvom, postavený na pozemku parc. č. C-KN XXX, k.ú. E. D., na žalovaného 1/, bez tohto, aby v zmysle § 145 ods. 1 Občianskeho zákonníka na takýto prevod nehnuteľnosti dal súhlas druhý manžel, t.j. žalobca, pričom žalobca sa relatívnej neplatnosti voči žalovanému 1/ a žalovanej 2/ riadne dovolal, teda darovaciu zmluvu, na základe ktorej bol povolený vklad vlastníckeho práva rozhodnutím Okresného úradu Tvrdošín, katastrálny odbor č. V 1415/2015 zo dňa 14.12.2015-2757/15 v prospech žalovaného 1/, možno považovať za neplatný právny úkon podľa § 40a Občianskeho zákonníka.

9. Podľa § 137 písm. c/ zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len "Civilný sporový poriadok"), žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o určení, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem; naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu. Žaloba na určenie neplatnosti právneho úkonu, predmetom ktorého je vlastnícke právo k nehnuteľnosti, je právnym prostriedkom vlastníka na ochranu svojho vlastníckeho práva, do ktorého mu bolo zasiahnuté. Touto žalobou sa žalobca domáha práva na reparáciu protiprávneho stavu do právneho stavu, aký tu bol pred jeho porušením - t.j. navrátením do pôvodného stavu, aby tak žalobca mohol riadne vyporiadať zaniknuté bezpodielové spoluvlastníctvo manželov žalobcu a žalovanej 2/. Žalobca má za to, že daná žaloba je spôsobilá byť podkladom pre zmenu zápisu vlastníckeho práva v katastri nehnuteľnosti a rozsudok, ktorým súd rozhodne o neplatnosti darovacej zmluvy, je listinou spôsobilou na to, aby príslušný okresný úrad na jej základe vyznačil formou záznamu stav pred týmto právnym úkonom. Naliehavý právny záujem preukazuje žalobca neodkladnou potrebou vyriešenia spornosti darovacej zmluvy, aby tak žalobca mohol riadne vyporiadať zaniknuté bezpodielové spoluvlastníctvo manželov žalobcu a žalovanej 2/, teda právne postavenie žalobcu je tak bez tohto určenia neisté.

10. Súd nariadil o veci pojednávanie, na ktoré sa nedostavil žalobca a žalovaní 1/ a 2/.

11. Súd podľa § 180 Civilného sporového poriadku rozhodol, že vykoná pojednávanie v ich neprítomnosti.

12. Súd sa na pojednávaní oboznámil s listinnými dôkazmi a to s návrhom, s rozsudkom Okresného súdu Námestovo, sp. zn. 6P/112/2015, so stavebným povolením, s výpisom v LV, s dovolaním sa relatívnej neplatnosti darovacej zmluvy, s plnomocenstvom, s vyjadrením žalovaného 1/, 2/, s plnomocenstvami, s dovolaním sa relatívnej neplatnosti darovacej zmluvy, s kúpnu zmluvou, s kúpnymi zmluvami, s darovacou zmluvou, so stavebným povolením, s vyjadrením žalobcu, s projektom stavby, s vyjadrením žalovaného 1/, 2/ k vyjadreniu žalobcu, s čestným vyhlásením, s výpisom z účtu za rok 2011, s potvrdením o pôžičke, s faktúrou, s darovacou zmluvou, s príjmovým pokladničným dokladom, so zmluvou o stavebnom sporení, s potvrdením Prvej stavebnej sporiteľne, s dokladom SLSP, a.s., s projektom, s rozhodnutím OR PZ DK, ODI Tvrdošín, s rozsudkom Okresného súdu Námestovo sp. zn. 6T/37/2015 zo dňa 31.08.2015, s uznesením OR PZ Dolný Kubín, s potvrdením Hornooravskej nemocnice s poliklinikou, s upovedomením o ukončení exekúcie, s dokladom VÚB, a.s., so zápisnicou o pojednávaní, s plnomocenstvom, s oznámením o ukončení zastupovania.

13. Zástupca žalobcu sa na pojednávaní vyjadril, že v plnom rozsahu zotrávajú na podanej žalobe. Žalobca má naliehavý právny záujem na rozhodnutí v tejto veci, nakoľko aj napriek tomu, že v čase uzavretia darovacej zmluvy medzi žalovanou 2/ a žalovaným 1/. Manželstvo medzi žalobcom a žalovanou bolo platné a žalovaná 2/ nežiadala súhlas s prevodom nehnuteľností a to aj napriek tomu, že takýto prevod nie je bežnou vecou a vyžaduje sa súhlas druhého manžela, teda žalobcu. Vzhľadom na skutočnosť, že žalobca si potrebuje vyporiadať BSM má naliehavý právny záujem na tejto žalobe.

14. Zástupca žalovaných na pojednávaní namietol aktívnu vecnú legitímáciu žalobcu a taktiež aj skutočnosť, že v danom prípade žalobca neosvedčil naliehavý právny záujem. V prípade, ak by aj súd vyslovil relatívnu neplatnosť darovacej zmluvy nič to nezmení na právnom postavení žalobcu. Žalovaná 2/ bola oprávneným vlastníckom predmetnej nehnuteľnosti, s ktorou mohla nakladať podľa vlastného uváženia, preto skutočnosť či žalobca vložil alebo nevložil do predmetnej nehnuteľnosti investície nemajú byť riešené v tomto konaní, ale v inom type žaloby. Nad rámec tohto konania poukázal aj na spôsob dovolania sa relatívnej neplatnosti zo strany žalobcu, ktorý sa nedovolal relatívnej neplatnosti riadne a včas.

15. Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že manželstvo žalobcu a žalovanej 2/ uzavreté dňa XX.XX.XXXX v rímskokatolíckom kostole v R. bolo rozsudkom Okresného súdu Námestovo sp. zn. 6P/112/2015 zo dňa 14.03.2017 rozvedené. Rodinný dom, ohľadom ktorého bola uzavretá darovacia zmluva, ktorej relatívnej neplatnosti sa žalobca domáha, bol žalovaným 1/ darovaný do výlučného vlastníctva žalovanej 2/ titulom darovacej zmluvy registrovanej pod č. V-1227/2002 zo dňa 21.10.2002.

16. Podľa § 143 Občianskeho zákonníka v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov je všetko, čo môže byť predmetom vlastníctva a čo nadobudol niektorý za trvania manželstva s výnimkou vecí získaných darom, alebo dedičstvom, ako aj vecí, ktoré podľa povahy slúžia osobnej potrebe alebo výkonu povolania jedného z manželov, ktorý mal vydanú vec vo vlastníctve pred uzavretím manželstva, alebo ktorému bola vec vydaná ako právnomu nástupcovi pôvodného vlastníka.

17. S poukazom na vyššie citované skutočnosti s prihliadnutím na ust. § 143 Občianskeho zákonníka je teda zrejmé, že rodinný dom, ktorý žalovaný 1/ titulom darovacej zmluvy daroval žalovanej 2/, bol v jej výlučnom vlastníctve a teda nepatrí do režimu bezpodielového spoluvlastníctva žalobcu a žalovanej 2/.

18. Podľa § 123 Občianskeho zákonníka vlastník je v medziach zákona oprávnený predmet svojho vlastníctva držať, užívať, požívať jeho plody a úžitky a nakladať s ním.

19. Podľa § 145 ods. 1 Občianskeho zákonníka bežné veci týkajúce sa spoločných vecí môže vybavovať každý z manželov. V ostatných veciach je potrebný súhlas oboch manželov, inak je právny úkon neplatný.

20. Vzhľadom na to, že rodinný dom bol vo výlučnom vlastníctve žalovanej 2/, nebol zahrnutý do bezpodielového spoluvlastníctva žalobcu a žalovanej 2/ a teda súhlas žalobcu pri prevode rodinného domu nebol potrebný, keďže sa nejedná o spoločnú vec.

21. Podľa § 137 písm. c/ Civilného sporového poriadku žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o určení, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem; naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu.

22. Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že v danom prípade nebol zo strany žalobcu preukázaný naliehavý právny záujem a to s poukazom na to, že žalobca síce odôvodňoval naliehavý právny záujem tým, že určením relatívnej neplatnosti darovacej zmluvy by sa odstránil stav jeho právnej neistoty, avšak v danom prípade, ak by súd žalobe vyhovel, nedošlo by k žiadnej zmene v právnom postavení žalobcu, zmenilo by sa len právne postavenie žalovanej 2/, ktorá by sa vyhovením žaloby stala výlučnou vlastníčkou sporného rodinného domu. Okrem toho určenie relatívnej neplatnosti darovacej zmluvy by vyvolalo ďalší súdny spor, keďže relatívnej neplatnosti sa žalobca domáhal z dôvodu investovaných finančných prostriedkov do rodinného domu. Teda ani z tohto hľadiska nebola splnená podmienka naliehavého právneho záujmu žalobcu.

23. S poukazom na tieto skutočnosti súd preto žalobu zamietol,

24. Podľa § 251 CSP trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

25. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

26. Podľa § 262 ods. 1, 2 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. (2) O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

27. V tomto konaní bola strana žalovaných úspešná v celom rozsahu a preto o náhrade trov konania rozhodol súd tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku, pričom o ich výške bude rozhodovať vyšší súdny úradník po právoplatnosti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je odvolanie prípustné.

Odvolanie sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje (§ 362 ods. 1 CSP). Odvolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom súde.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania stanovených v § 127 CSP uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.
(§ 365 ods. 1 CSP).

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný rozsudok, môže oprávnený podať návrh na exekúciu podľa zákona č. 233/1995 Z. z. Exekučný poriadok, v znení neskorších predpisov.